

KVINNEIDEALET

Samfunnets forventninger til dagens kvinner

Kristiansand katedralskole Gimle

Aamodt, Lisa

Brekka, Ingrid

Nielsen, Bjarte

Tveit, Jorid Marie

Vangstad, Marie

2014

Innhold

1	Innledning.....	2
1.1	Problemstilling.....	2
1.2	Hypotese	2
2	Metode	3
2.1	Kvantitativ metode	3
2.2	Utarbeiding av spørreskjema	3
2.3	Innsamlingsprosedyrer.....	3
2.4	Beskrivelse av respondentene.....	4
2.5	Vurdering av spørreskjemaet.....	4
3	Analyse av resultater	5
3.1	Samfunnets forventninger som en påvirkningskraft.....	5
3.2	Likestilling i arbeidslivet	6
3.3	Likestilling mellom mor og far.....	7
3.4	Meninger om områder det er viktig for kvinner å lykkes innenfor	8
3.5	Meninger om hvilke områder respondentene tror andre synes det er viktig for kvinner å lykkes innenfor	9
3.6	Meninger om områder det er viktig for menn å lykkes innenfor.....	10
4	Drøfting.....	11
5	Oppsummering og avsluttende kommentarer	13
5.1	Feilkilder.....	14
	Referanseliste	15
	Vedlegg	16

1 Innledning

Selv om Likestillingsloven ble vedtatt i 1978 (Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, 1978), er temaet like aktuelt i dag som det var den gangen. Likestillingen i Norge har kommet langt på noen områder, men det er fortsatt en lang vei å gå til et samfunn der det ikke gjøres forskjell på kjønnene. Kvinner og menn har ulike roller og det er akseptert at samfunnet påvirker kvinnelige og mannlige kjønnsroller. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (2014, s. 12) innleder sin veiledning i arbeid med likestilling på følgende måte: "*Man fødes ikke til kvinne – man blir det* skrev den franske feministen Simone de Beauvoir. Dette kan også snus *man fødes ikke til mann – man blir det*. Det er biologiske betingelser som tilsier om du blir kvinne eller mann, men roller man inntar handler også om kultur, forventninger, holdninger og samfunnsmekanismer". Kjønnsrollene blir altså påvirket av faktorer i samfunnet. I denne oppgaven ønsker vi å belyse hva som forventes av kvinner i dagens samfunn og om forventningene fra samfunnet styrer deres valg.

1.1 Problemstilling

Etter mange år med kamp for likestilling av kvinner og menn er det fortsatt forskjeller mellom kjønnene, men vi har kommet et stykke på vei. Både kvinner og menn er hjemme med barna, arbeider 100 %, har lederstillinger osv. Flere og flere sender barna i barnehage og mor er tilbake i jobb etter kort tid i permisjon. Er dette valg de tar selv, eller er det samfunnet rundt oss som påvirker valgene kvinner tar? Ligger det forventninger i samfunnet til hvordan kvinner bør prioritere arbeid og hjem? I så fall, hvilke forventninger finnes, og i hvor stor grad påvirker disse kvinners valg? Med utgangspunkt i slike spørsmål, har vi formulert følgende problemstilling:

- Hvilke forventninger stiller samfunnet til kvinner og deres valg i forhold til utdanning, karriere, familieliv og hvordan de presenterer seg selv?

1.2 Hypotese

Vår hypotese er at hvem som blir forventet å ta seg av barn og hjem er kvinner. Vi tror også at det ikke stilles høye forventninger til at kvinnen skal ta høy utdanning. Kort oppsummert er vår hypotese følgende:

- Vi tror at det stilles høyere krav til kvinner i forhold til familieliv og hjem, og høyere krav til menn i forhold til utdanning og karriere.

2 Metode

Etter å ha kommet frem til en problemstilling måtte vi finne ut hvordan vi skulle få tak i respondenter og samle den informasjonen vi trengte for å få svar på problemstillingen. Vi vurderte å intervju enkeltpersoner eller å sende ut spørreskjema. Vi fant ut at vi ville nå ut til så mange som mulig og valgte å sende ut spørreskjema via internett og gjennom direkte kontakt med mulige respondenter. Om vi hadde intervjuet enkeltpersoner i tillegg kunne vi fått en dypere innsikt i forventningene som blir stilt kvinner i dag, men det var ikke dette vi ønsket å få fram i denne oppgaven. Vi valgte derfor en kvantitativ tilnærming.

2.1 Kvantitativ metode

Kvantitativ metode brukes når forskeren ønsker å få en oversikt. Dalland (2000, s. 74) beskriver mange kjennetegn ved kvantitativ metode i sin bok. Blant annet skriver han at kvantitativ metode handler om å få fram det som er felles, altså det representative. Forskeren har også en fjernhet til feltet. Det vil si at datainnsamlingen skjer uten at forskeren møter respondentene, de som svarer på spørreskjemaet. Forskeren ser fenomenet utenfra og tilstreber nøytralitet og avstand. Det er et jeg-det-forhold mellom forskeren og respondentene.

2.2 Utarbeiding av spørreskjema

Når vi utarbeidet spørreskjemaet hadde vi hele tiden problemstillingen foran oss.

Spørreskjemaet er i sin helhet presentert i vedlegg 1. De tre første spørsmålene gikk ut på å få fram opplysninger om respondentene. Her spurte vi om livssyn, kjønn, alder, utdanningsnivå, sivilstatus og arbeidstilknytning. De neste spørsmålene handlet om personlige og samfunnsmessige forventninger til kvinner. Vi hadde også et spørsmål som handlet om samfunnets forventninger til menn. Grunnen til at vi hadde med kjønn som en faktor var at vi ønsket å se om det var noen forskjell på menn og kvinners meninger om likestilling i arbeidslivet og mellom mor og far.

2.3 Innsamlingsprosedyrer

Vi samlet inn svar på to forskjellige måter. Først utarbeidet vi et spørreskjema via Questalyze (www.questalyze.no). Dette er et nettbasert program der respondentene svarer via internett og der svarene automatisk blir telt opp. Vi la deretter ut en lenke på Facebook og via meldinger på It's Learning og oppfordret folk til å delta. Vi skrev også ut kopier av spørreskjemaet og tok direkte kontakt med mennesker som var ute og handlet og ba dem om å fylle ut skjemaet. De som sa ja til å delta, fylte ut skjemaet og leverte det med en gang tilbake til oss. På spørreskjemaet var det en forklarende innledning som presenterte undersøkelsen. Vi fikk

imidlertid få svar med denne metoden. Problemet var at det ikke var så mange som ønsket å ta seg tid til å besvare undersøkelsen.

2.4 Beskrivelse av respondentene

Det var 128 som deltok i undersøkelsen og av disse var det 88 jenter og 40 gutter. Når det gjelder kjønn har vi løst dette ved å presentere resultatene i prosent. Respondentene deler følgene livssyn: kristendom, islam, katolisisme, ateisme, humanetikk, ikke definert livssyn eller annet livssyn. Det er stor overvekt av kristne som har besvart spørreundersøkelsen. Dette kan ha påvirket resultatene våre, noe vi kommenterer senere i oppgaven. I ettertid ser vi at det var feil å sette opp kristendom og katolisisme hver for seg.

	Jente	Gutt	Total
Kristendom	53	5	68
Islam	3	2	5
Katolisisme	2	0	2
Ateisme	5	11	16
Humanetikk	5	3	8
Ikke definert livssyn	17	7	24
Annet	3	2	5
Total	88	40	128

Tabell 1. Beskrivelse av respondentene.

2.5 Vurdering av spørreskjemaet

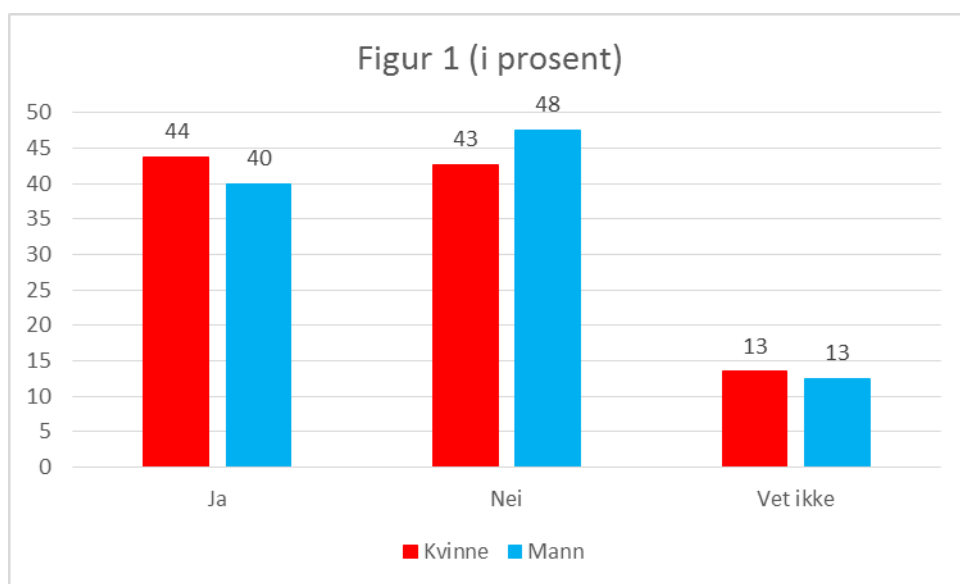
Da vi utarbeidet spørreskjemaet ville vi finne ut av om det var noen sammenheng mellom ulike faktorer som kjønn og livssyn og meninger om kvinners rolle i samfunnet. I ettertid har vi sett at noen av spørsmålene ikke fungerte slik vi ønsket. Det er også noen av spørsmålene som vi nå vurderer som lite relevante i forhold til problemstillingen vår. I utgangspunktet ønsket vi å få respondenter fra en voksen aldersgruppe og vi spurte derfor om antall barn og tilsyn til de eventuelle barna. Det viste seg imidlertid å være vanskelig å få tak i respondenter som hadde barn. Noen av spørsmålene var også dårlig formulert slik at de ikke gav entydige svar. Faktorene som vi har valgt å kutte ut er alder, sivilstatus, arbeidstilknytning og egen og foreldres utdanning. Spørsmålene vi har valgt å ikke ta med i presentasjonen av resultatene er følgende: Har du barn? I så fall, hvor mange? Hvilket tilsyn har/hadde du til barna før skolestart? Hvor enig er du i følgende påstander? (Se vedlegg 1). Det at disse faktorene og spørsmålene fra spørreskjemaet ikke er med i resultatene er noe vi tar selvkritikk på. Dette kunne vært unngått ved å foreta en pilotundersøkelse.

3 Analyse av resultater

Etter å ha studert resultatene fra spørreskjemaundersøkelsen, utarbeidet vi diagrammer som vi synes er relevante i forhold til problemstillingen vår. Disse tar for seg følgende temaer: samfunnets forventninger som en påvirkningskraft, likestilling i arbeidslivet, likestilling mellom mor og far, meninger om områder det er viktig for kvinner å lykkes innenfor, meninger om hvilke områder respondentene tror andre synes det er viktig for kvinner å lykkes innenfor og meninger om hvilke områder det er viktig for menn å lykkes innenfor.

3.1 Samfunnets forventninger som en påvirkningskraft

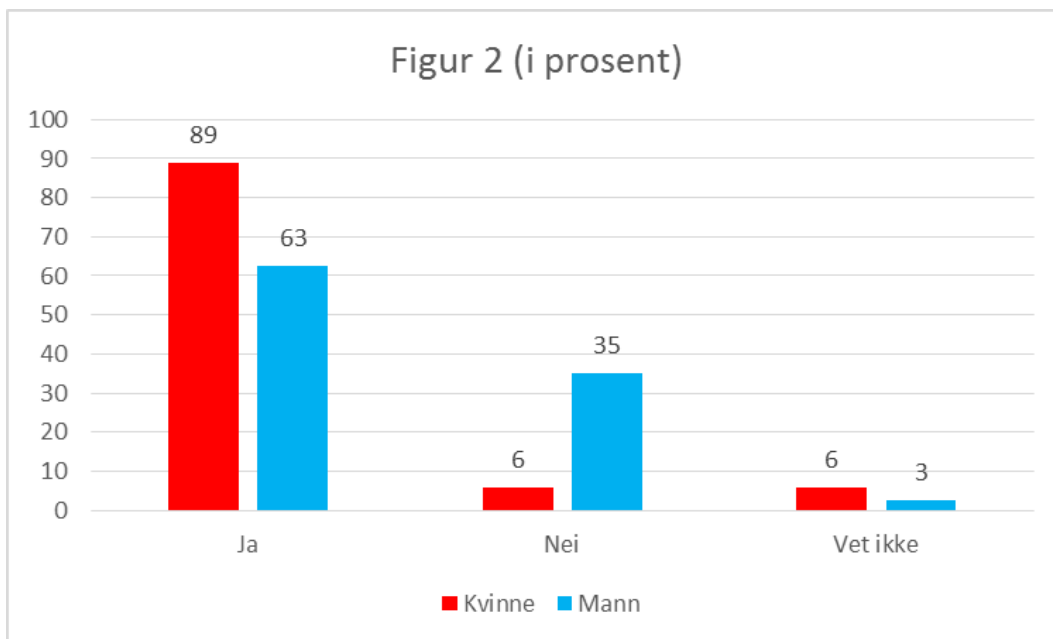
Figur 1 viser hvor mange gutter og hvor mange jenter som mener deres valg i forhold til utdanning og karriere har vært påvirket av samfunnets forventninger. Diagrammet bygger på resultater etter at respondenten har besvart spørsmålet: «Har samfunnets forventninger noen gang påvirket deg og dine valg i forhold til utdanning og karriere?» Y-aksen viser hvordan respondentene fordeler seg på de ulike svaralternativene, i prosent. X-aksen viser de tre svaralternativene: «ja», «nei» og «vet ikke». De røde søylene viser kvinners svar og de blå søylene viser mennenes svar. Av dem som svarer «ja» på spørsmålet, er andelen kvinner størst (44 % kvinner, 40 % menn). Av dem som svarer «nei» på spørsmålet, er andelen menn størst (48 % menn, 43 % kvinner). Svaralternativet «vet ikke» er besvart av like stor andel menn som kvinner (13 %). Diagrammet viser at kvinner påvirkes i større grad, av samfunnets forventninger, enn menn.

Figur 1. Samfunnets forventninger som en påvirkningskraft.

3.2 Likestilling i arbeidslivet

Figur 2 viser hvor mange av respondentene som mener at kvinner og menn skal være likestilt i arbeidslivet. Spørsmålet respondentene har besvart i forbindelse med dette diagrammet er: «Mener du at kvinner og menn skal være likestilt i arbeidslivet?» På Y-aksen leser vi hvor mange prosent av hvert kjønn som har benyttet seg av de ulike svaralternativene. X-aksen viser de tre svaralternativene: «ja», «nei» og «vet ikke». De røde søylene viser kvinnenes svar i prosent. De blå søylene viser mennenes svar i prosent. Av dem som har svart «ja», er andelen kvinner størst (89 % kvinner, 63 % menn). Av dem som har svart «nei» på spørsmålet, er andelen menn betraktelig mye større enn kvinner (35 % menn, 6 % kvinner). 6 % kvinner og 3 % menn har benyttet seg av svaralternativet «vet ikke». Vi leser av diagrammet at omtrent alle kvinnene er enige om at kjønnene skal være likestilt i arbeidslivet. Blant mennene er det derimot større uenighet. Det bør nevnes at respondentene kan ha hatt ulike oppfatninger i bakhodet når svarene ble avgitt. Mulig kunne vi hatt en kommentar under spørsmålet med definisjonen på likestilling.

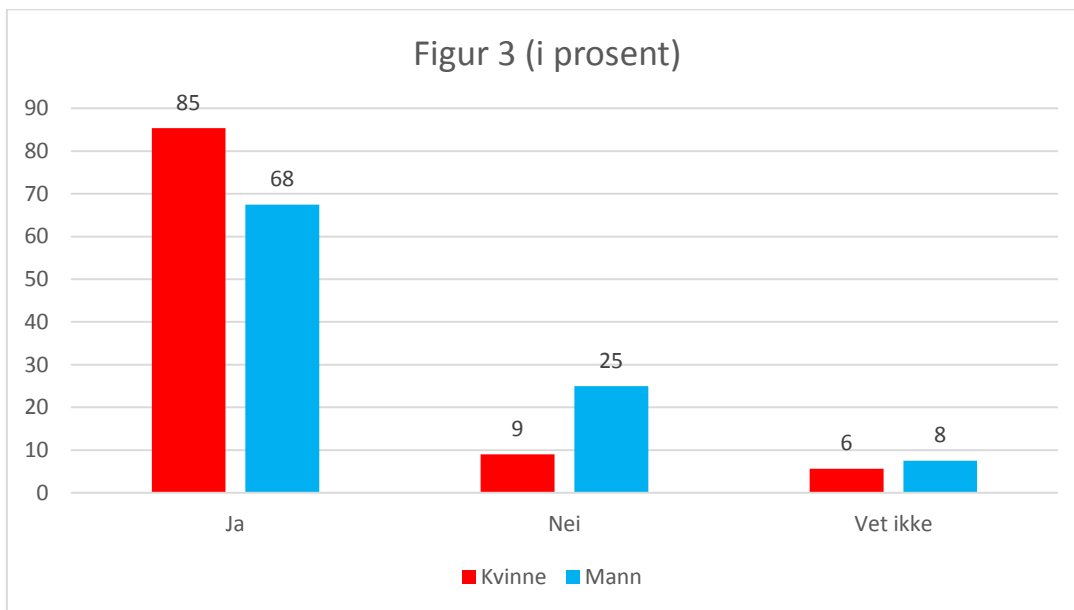

Figur 2. Likestilling i arbeidslivet.

3.3 Likestilling mellom mor og far

Figur 3 viser hvor mange kvinner og menn som mener at mor og far skal være likestilt.

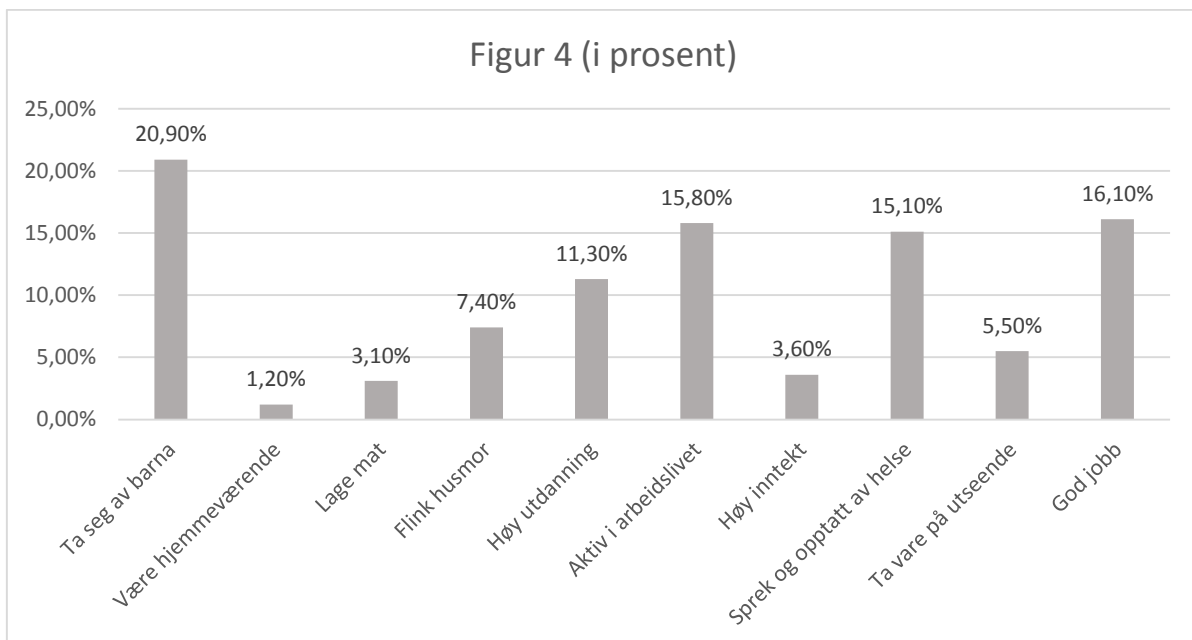
Respondentene har i forbindelse med diagrammet besvart følgende spørsmål: «Mener du at mor og far skal være likestilt?» Y-aksen viser hvor mange respondenter som har benyttet seg av de ulike svaralternativene i prosent, og X-aksen viser de tre svaralternativene «ja», «nei» og «vet ikke». De røde søylene viser hva kvinnene har svart, og de blå søylene viser hva mennene har svart i prosent. Av dem som har svart «ja» på spørsmålet, er andelen kvinner størst (85 % kvinner, 68 % menn). Av dem som har svart «nei» på spørsmålet, er andelen menn størst (25 % menn, 9 % kvinner). Av dem som har svart «vet ikke», er andelen menn større enn kvinner (8 % menn, 6 % kvinner). Av diagrammet ser vi at kvinnene er så å si helt enige, mens mennene har litt mer delte meninger. Også her kan respondentene hatt ulike oppfatninger av hva likestilling er.

Figur 3. Likestilling mellom mor og far.

3.4 Meninger om områder det er viktig for kvinner å lykkes innenfor

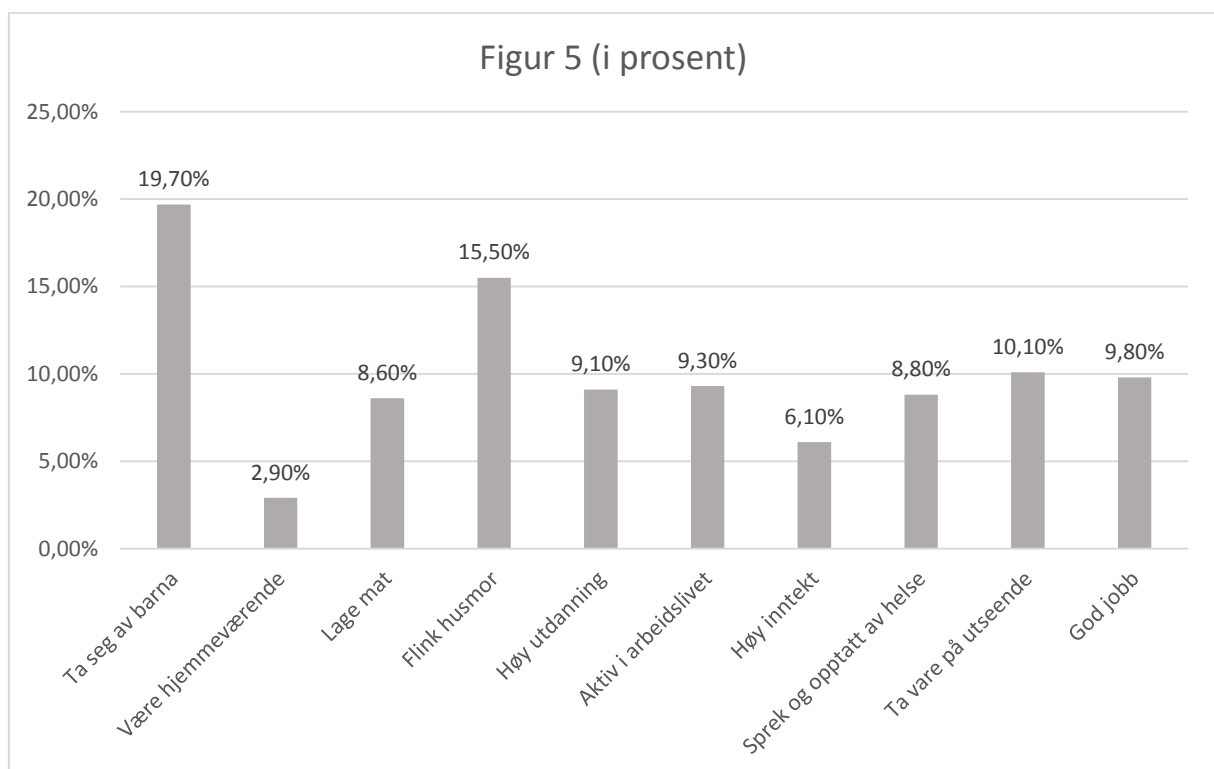
Figur 4 viser ulike «krav» eller egenskaper som det ofte stilles til kvinner i dagens samfunn. Spørsmålet vi stilte i forbindelse med dette diagrammet var: «Hva mener du at det er viktigst for kvinner å lykkes innenfor?» Y-aksen viser prosentandelene, mens X-aksen viser svaralternativene. Respondentene skulle sette kryss ved tre egenskaper, eller områder som de mente var viktigst. Dette diagrammet skiller ikke på hva menn og kvinner synes er viktigst. Ut fra diagrammet kan vi se at det viktigste området for kvinner å lykkes innenfor, ifølge respondentene, er å ta seg av barna (20,90 %). Videre ser vi at respondentene mener at det er viktig at kvinner har en god jobb (16,10 %) og er aktive i arbeidslivet (15,80 %).

Figur 4. Meninger om områder det er viktig for kvinner å lykkes innenfor.

3.5 Meninger om hvilke områder respondentene tror andre synes det er viktig for kvinner å lykkes innenfor

Figur 5 viser de samme «kravene» eller egenskapene som figur 4. Spørsmålet vi stilte i forbindelse med dette diagrammet var: «Hva tror du andre mener at det er viktig for kvinner å lykkes innenfor?» I dette diagrammet har vi ikke skilt mellom kjønn. Y-aksen viser prosentandelen og X-aksen viser svaralternativene. Av diagrammet kan vi se at det respondentene tror andre mener er det viktigste området for kvinner å lykkes innenfor, er å ta seg av barna (19,70 %). Videre ser vi at mange tror andre mener det er viktig for kvinnen å lykkes som husmor (15,50 %) og å ta vare på utseendet (10,10 %).

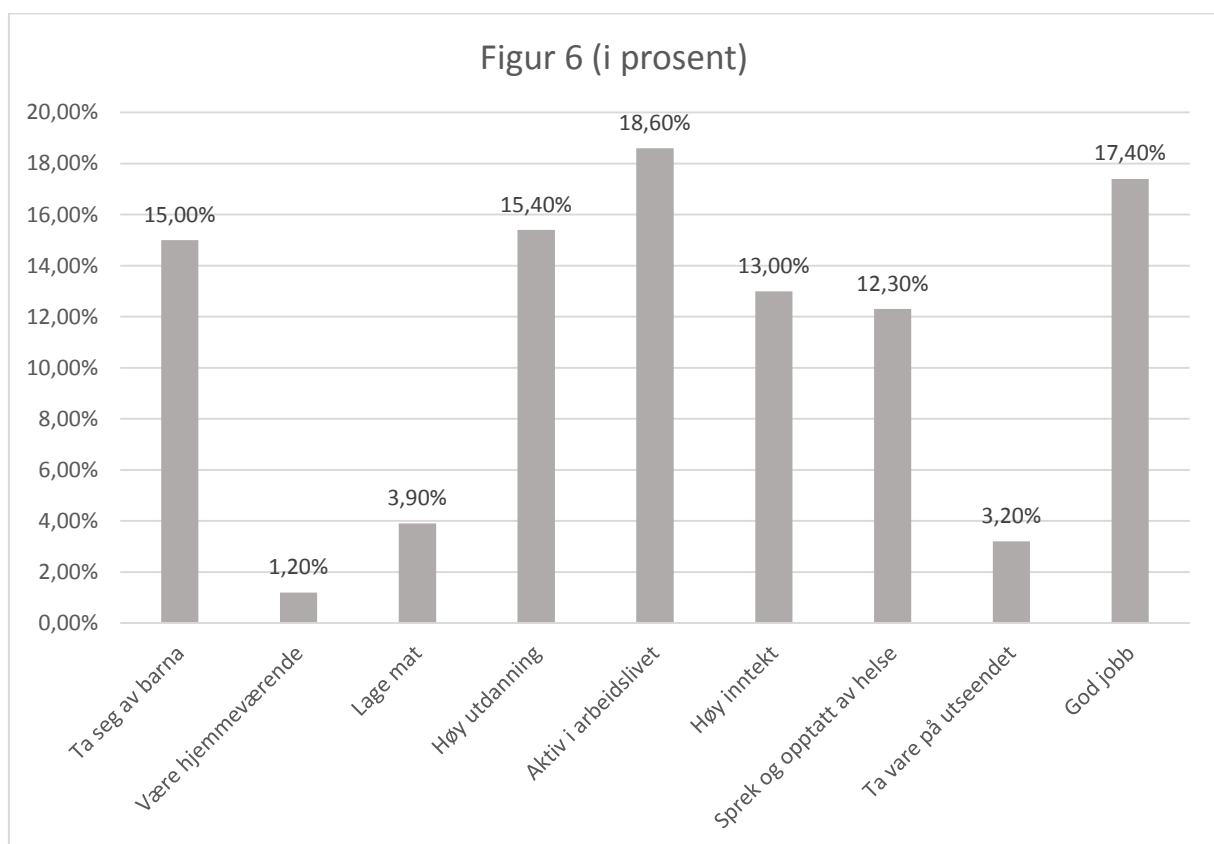

Figur 5. Meninger om hvilke områder respondentene tror andre synes det er viktig for kvinner å lykkes innenfor.

3.6 Meninger om områder det er viktig for menn å lykkes innenfor

Figur 7 viser hva respondentene mener det er viktig for menn å lykkes innenfor. Spørsmålet vi stilte i forbindelse med dette diagrammet var: «Hva mener du det er viktigst for menn å lykkes innenfor?» Y-aksen viser prosentandelen og X-aksen viser svaralternativene.

Diagrammet viser ikke hvilket kjønn som har valgt de ulike svaralternativene. Respondentene mente at det som var viktigst for menn å lykkes innenfor, er å være aktiv i arbeidslivet (18,60 %). Det kommer også fram at respondentene mener det er viktig for menn å ha en god jobb (17,40 %) og høy utdanning (15,40 %). Det er svært liten forskjell på hvor mange som mener at det er viktig for mannen å ta seg av barna (15,00 %) og å ta høy utdanning (15,40 %).

Figur 6. Meninger om områder det er viktig for menn å lykkes innenfor.

4 Drøfting

Resultatene våre fra spørreundersøkelsen speiler i stor grad forholdet mellom kvinner og menn i dagens samfunn. Kvinnen er fortsatt den som er forventet å ta seg av barna, men resultatene viser at hun i tillegg til dette også skal ha en god jobb og være aktiv i arbeidslivet. Dette viser de høye kravene og forventningene som stilles til kvinner i dag. Alle områdene som respondentene mente var viktige for menn å lykkes innenfor omhandlet utdanning og karriere. Man kan ut fra dette spørre seg om de gamle tradisjonene henger igjen. Det viser seg at selv om omtrent like mange kvinner og menn har høyere utdanning, velger kvinnene fortsatt de tradisjonelle kvinneyrkene innen omsorg og undervisning, mens menn ofte velger yrker innen teknikk og naturvitenskap (Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet, 2014).

Den amerikanske professoren Virginia Valian mener det er forventninger til kvinner og menns kvalifikasjoner som er årsaken til at likestillingen går sakte (Bråten, 2006, s. 1). I samfunnet finnes det forventninger om hva de ulike kjønnene er i stand til å klare. Bråten (2006, s.1) skriver følgende i sitt intervju med Valian: «Valian mener at vi alle, både kvinner og menn, har antakelser som påvirker forventningene til menn og kvinner, kvalifikasjoner og arbeid». Hun skriver også at det verken er biologi eller samfunn som bestemmer hvordan individet opptrer, men at begge deler påvirker dette. I intervjuet sier Valian følgende: «Vi blir alle – til dels – det andre forventer at vi skal bli» (Bråten, 2006, s. 2). Kan dette være årsaken til at det fremdeles finnes en slags norm om at kvinner skal være omsorgspersoner mens menn skal være forsørgere? Det bør nevnes at Valian mente at biologien også påvirker dette.

Kirke-, utdannings-, og forskningsdirektoratet (2014, s. 20) skriver i sin veiledning i arbeid for likestilling at vi i barndommen blir påvirket av voksne sosialiseringssagenter via handle-, tanke-, og talemåter. Disse er ofte, i større grad enn man er klar over og ønsker å innrømme, kjønnsstereotypiske. Kvinneidealet skildres ofte annerledes enn mannsidealet. Faktisk er mannsidealet nærmest et fremmedord for mange. Kvinneidealet derimot er allment kjent. Fra barndommen oppdras kvinner til å vise omsorg, være vakre og velformede og dyktige. I kontrast, gutter oppdras til å være mer selvstendige enn jentene og får mer ekstreme roller (Kirke-, utdannings-, og forskningsdirektoratet, 2014, s. 20). Dette er i overensstemmelse med våre resultater som viser at respondentene mener at kvinner i stor grad skal være omsorgspersoner som tar seg av barna og områder de tror andre synes det er viktig for kvinner å lykkes innenfor; er å ta seg av barna, være flink husmor og å ta vare på utseendet. I tillegg

stemmer det med resultatene våre som viser at respondentene mener at de viktigste områdene for menn å lykkes innenfor er høy utdanning, god jobb og å være aktive i arbeidslivet.

Samtidig bør det også nevnes at det er svært mange som mener at det er viktig for menn å ta seg av barna. Dette viser at våre holdninger til hvem som skal ta seg av barna har utviklet seg siden kvinnene for alvor begynte å kjempe for likestilling på 70-tallet.

I vår undersøkelse var det ikke samsvar mellom hva respondentene selv mente var viktig for kvinner å lykkes i og hva de tror andre mener om samme tema. Det er interessant at det er dobbelt så mange som har krysset av på svaralternativet om at kvinnen bør ta vare på utseendet der det ble spurt om hva de trodde andre mente. Det er muligens dette spørsmålet fra spørreundersøkelsen som i størst grad viser de høye forventningene fra samfunnet og spesielt fra media. Det kan være at det er dette spørsmålet som gjør at fordommene kommer fram og at man tror om seg selv at man er moderne og frittenkende, mens man tror at andre er mer ureflekterte og tradisjonelle. I dag blir kvinner utsatt for et enormt press i forhold til kropp og utseende. Selvpoppfatningen blir formet av samfunnets forventninger og krav om å passe inn i et visst ideal. Skjønnhetsindustrien prøver stadig å komme opp med nye mirakelkurer som skal kurere, for eksempel, runde hofter og lår, en type kvinneundertrykking som har oppstått i nyere tid som mange kvinner kan kjenne seg igjen i (Kirke-, utdannings-, og forskningsdirektoratet, 2014, s. 26). Jakten på skjønnhetsidealet blir altså en evig kamp. Det kommer stadig nye forventninger, krav og idealer man må passe inn i, og gjør man ikke det, blir man ikke sett på som suksessfull.

Undersøkelsen vår viste også at det fortsatt er en tendens til at det forventes at kvinnen skal ha mest ansvar for barna og arbeid ellers i hjemmet. I dag bruker kvinner generelt sett mindre tid på arbeid i hjemmet enn før mens mannen bruker omtrent like mye tid som før (Kirke-, utdannings-, og forskningsdirektoratet, 2014, s. 30). Selv om vi i Norge er kommet lenger enn mange andre land i kampen for likestilling, har vi i dag et av de mest kjønnsdelte arbeidsmarkedene i OECD-området, kvinner velger omsorgs-, og lærerutdanninger, mens menn velger lederstillinger og tekniske yrker (Kirke-, utdannings-, og forskningsdirektoratet, 2014, s. 34). En kan spørre seg hvorfor det er slik. For mange kan det være vanskelig å bryte de normene som har etablert seg i samfunnet. Det forventes at kvinner skal velge visse utdanninger og yrker. I dagens samfunn er det altså et kvinneideal som tilsier at hun skal ta vare på utseendet, ta seg av barna, men samtidig skal hun også være aktiv i arbeidslivet og ha en god jobb. Slike forventninger kan føre til at kvinner kan få fysiske og psykiske reaksjoner.

Det er da kanskje ikke så rart at sykefraværet hos kvinner er mye høyere enn hos menn (Regjeringen, 2012).

5 Oppsummering og avsluttende kommentarer

I denne undersøkelsen var problemstillingen følgende: «Hvilke forventninger stiller samfunnet til kvinner og deres valg i forhold til utdanning, karriere, familieliv og hvordan de presenterer seg selv?» Hovedresultatene har vist at det forventes at kvinnen tar seg av barna, har en god jobb og er aktiv i arbeidslivet. Samtidig viste den at det ikke er et samsvar mellom hva respondentene selv mente om forventninger til kvinner og hva de trodde at andre forventet av kvinner. Respondentene mente selv at det var viktig at kvinner tar seg av barna, har en god jobb og er aktive i arbeidslivet. Samtidig trodde respondentene at andre mente det var viktig at kvinner er flinke husmødre, tar seg av barna og tar vare på utseende. Dette kan ha å gjøre med de forventningene og idealene som blir presentert i media. Selv om media presenterer det ideelle på en overfladisk måte som ikke er i overensstemmelse med et syn der kvinner og menn er likestilt hjemme og i arbeidslivet, viser våre resultater at respondentene selv har et syn mer i overensstemmelse med et likestilt samfunn.

Med denne undersøkelsen har vi fått styrket noen sider ved hypotesen vår. Vi har fått bekreftet teorien vår om at det stilles høyere forventninger til kvinner i forhold til familieliv og utseendet og høyere krav til menn om utdanning og karriere. Samtidig har vi sett at det også stilles høye krav til kvinner i forhold til arbeid. Som konklusjon kan vi da si at det stilles høyere krav til kvinner på flere områder enn menn. Det kan synes nesten uoppnåelig for kvinner å skulle oppfylle samfunnets krav og forventninger til idealkvinnen.

Slike høye krav som undersøkelsen vår har vist at det stilles til kvinner, kan gi grunnlag for bekymring. Politikerne bør derfor sette i gang ulike tiltak som kan være med på å legge enda mer til rette for at både kvinner og menn kan ta en aktiv rolle både i familien og arbeidslivet. 6-timersdagen er noe som har vært diskutert blant politikerne som en mulig løsning.

Foreldrene vil kunne hente barna tidligere i barnehagen, få mer tid til barna og familien, mer tid til husarbeid og seg selv. Dette er noe som det bør forskes videre på.

5.1 Feilkilder

Denne undersøkelsen kan inneholde flere feilkilder. På tre av spørsmålene var det mulighet for å krysse av på opptil tre svaralternativer. Dette gjelder spørsmål 11, 12 og 13 (se vedlegg 1). Det kan være at respondentene på disse spørsmålene ikke fant det svaralternativet som passet for dem, og dermed har svart noe annet enn det de egentlig mente. En mulighet hadde vært stille et åpent spørsmål der respondentene selv kunne skrive inn hva de mente var viktig. Ofte kan imidlertid åpne spørsmål være tidskrevende å bearbeide og vi valgte derfor bort dette, selv om vi kunne ha fått mer utfyllende svar. Eventuelt burde vi hatt flere svaralternativer på disse spørsmålene.

Videre er det et sentralt spørsmål i en undersøkelse om resultatene kan generaliseres, noe som betyr at svarene er gyldige for hele populasjonen (Dalland, 2000). I undersøkelsen vår er det svært mange med et kristent livssyn som har besvart undersøkelsen, noe som kan ha påvirket resultatene våre. Det kristne livssynet verdsetter tradisjonelle verdier og kjønnsfordelinger og dette kan være årsaken mange har svart at de mener det er viktig for kvinnen å ta seg av barna. Det er også en stor overvekt av respondenter i aldersgruppen 18-25 år. Av praktiske årsaker hadde vi heller ikke mulighet til å legge opp til et representativt utvalg. Dette betyr at vi har et skjevt utvalg og at resultatene våre ikke kan generaliseres.

Referanseliste

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (1978). *Likestillingsloven*.

Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet (2014). *Statistikk/likestilling mellom kjønn i Norge*.
http://www.ung.no/likestilling/114_Statistikk_likestilling_mellom_kj%C3%B8nn_i_Norge.html Lastet ned 14.01.2014.

Bråten, B. (2006). *Avgjørende forventninger*.
<http://kilden.forskningsradet.no/c17251/artikkel/vis.html?tid=38152> Lastet ned 14.01.2014.

Dalland, O. (2000). *Metode og oppgaveskriving for studenter*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (2001). *Kjekk og pen*.
[http://www.regjeringen.no/upload/kilde/kuf/bro/2001/0001/ddd/pdfv/245568-kjekkogpen\[1\].pdf](http://www.regjeringen.no/upload/kilde/kuf/bro/2001/0001/ddd/pdfv/245568-kjekkogpen[1].pdf) Lastet ned 14.01.2014.

Regjeringen (2009). *Kjønn og sykefravær*.
<http://www.regjeringen.no/nb/dokumentarkiv/stoltenberg-ii/ad/Nyheter-og-pressemedinger/Nyheter/2012/kjonn-og-sykefravar.html?id=701151> Lastet ned 16.01.2014

Vedlegg

Spørsmål 1

Kjønn

- Kvinne
- Mann

Spørsmål 2

Alder

- Under 18
- 18-25
- 26-35
- 36-45
- 46 +

Spørsmål 3

Hvilket livssyn har du?

- Kristendommen
- Islam
- Katolisismen
- Ateismen
- Human-Etiker
- Ikke definert livssyn
- Annet

Spørsmål 4

Sivilstatus

- Singel
- Partner
- Gift
- Samboer
- Annet

Spørsmål 5

Har du barn? Isåfall, hvor mange?

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4+

Spørsmål 6

Hvilket tilsyn har/hadde du til barna før skolestart?

- Barnehage
- Hjemme

Kommentar

Dersom du svarte 0 barn på forrige spørsmål, kan du hoppe over dette spørsmålet.

Spørsmål 7

Utdanning

- Grunnskole
- Videregående skole
- Høyskole
- Universitet
- Annet

Spørsmål 8

Foreldrene dine sitt utdanningsnivå

- Grunnskole
- Fagbrev
- Studiekompetanse
- Bachelorgrad
- Mastergrad
- PhD
- Annet

Spørsmål 9

Hvilken arbeidstilknytning har du?

- Fulltid
- Deltid

- Er hjemmeværende
- Er ufør
- Er arbeidsledig

Spørsmål 10

Har samfunnets forventninger noen gang påvirket dine valg i forhold til utdanning og karriere?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Spørsmål 11

Hva mener du at det er viktigst for kvinner å lykkes innenfor?

- Ta seg av barna
- Være hjemmeværende
- Lage mat
- Flink husmor
- Høy utdanning
- Aktiv i arbeidslivet
- Høy inntekt
- Sprek og opptatt av helse
- Ta vare på utseende
- God jobb

Kommentar

NB: sett kryss ved de 3 viktigste.

Spørsmål 12

Hva tror du andre mener er viktigst for kvinner å lykkes innenfor?

- Ta seg av barna
- Være hjemmeværende
- Lage mat
- Flink husmor
- Høy utdanning
- Aktiv i arbeidslivet
- Høy inntekt
- Sprek og opptatt av helse
- Ta vare på utseendet
- God jobb

Kommentar

NB: sett kryss ved de 3 viktigste.

Spørsmål 13

Hva mener du at det er viktigst for menn å lykkes innenfor?

- Ta seg av barna
- Være hjemmeværende

- Lage mat
- Høy utdanning
- Aktiv i arbeidslivet
- Høy inntekt
- Sprek og opptatt av helse
- Ta vare på utseendet
- God jobb

Kommentar

NB: sett kryss ved de 3 viktigste.

Spørsmål 14

Mener du at kvinner og menn skal være likestilt i arbeidslivet?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Spørsmål 15

Mener du at mor og far skal være likestilt?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Spørsmål 16

Hvor enig er du i følgende påstander?

	1	2	3	4	5
Barna har det best sammen med mor de første årene	☐	☐	☐	☐	☐
Barna har det best sammen med far de første årene	☐	☐	☐	☐	☐
Barna har det best i barnehagen de første årene	☐	☐	☐	☐	☐
Kontantstøtte er et bra tiltak	☐	☐	☐	☐	☐
Mor og far er like viktige for barnet de første årene	☐	☐	☐	☐	☐

Kommentar

1 er helt uenig og 5 er helt enig